

Page: 30

Reach: 84000

Country: SLOVENIA

Size: 178 cm2

1 / 1

Za ceno piva se marsikaj skriva

Delo, 22. julija

Prim. Andrej Možina piše v imenu koalicije za zdravstvo o težavah, s katerimi se ubadajo in ki resno ogrožajo zdravje državljanov. Za normalizacijo stanja potrebujejo eno milijardo evrov letno. V članku in stališčih koalicije so tehtni argumenti, ki bi bralca lahko prepričali, če o zdravstvu ne bi imel nekaterih dvomov. V istem Delu je razkrit nov primer korupcije zdravnikov, ki hkrati sesajo denar bolnikov in zdravstvenih blagajn. Male korupcije velikega števila zdravnikov, ki delajo hkrati v javnem in zasebnem zdravstvu, in velike korupcije pri nabavi opreme in gradbenih delih, še niso vse, kar moti državljanke. Pred kratkim sem v sobotnem Delu dal predlog, da znižajo plače 100 direktorjem zdravstvenih domov za polovico, na nivo plače predsednice vlade ali predsednika države, in za prihranjeni denar zaposlijo 200 mladih zdravnikov. Poleg tega sem predlagal, da bi ponovno uvedli plačna nesorazmerja v javnem sektorju in prihranili pol milijarde evrov na leto. Pa nobenega odgovora?

Tudi v šolstvu in raziskovanju je položaj zelo podoben. Osnovno šolstvo je bilo do pred kratkim financirano nad povprečjem držav OECD, zdaj je padlo pod povprečje. Javno financiranje raziskovalne dejavnosti in univerz je bilo od vseh javnih služb najbolj skrčeno. Visoko šolstvo je že leta na repu vseh držav EU in OECD, oprema je zastarela, kakovost počasi a vztrajno pada. Dodatnega letnika bolonjskega študija država ne plačuje. Plače v šolstvu so za razliko od onih v zdravstvu zelo padle. Kljub temu delež Slovencev z visoko izobrazbo vztrajno raste, čakalnih vrst (še) ni. Ena milijarda bi rešila te probleme in zagotovila kakovostno izobrazbo naslednjih generacij.

Pokojnine so bile še bolj prizadete kot plače v visokem šolstvu in znanosti. Zamrznitve v preteklih letih, odvzeti varstveni dodatek, ukinjeni ali znižani regres, odpravljena starostna olajšava so povzročili, da so neto pokojnine v zadnji štirih letih zrasle za

1,8 odstotka, realno so padle za 10 odstotkov, ker je inflacija bila 8,2-odstotna; samo v zadnjem letu dni so padle absolutno za 5,1 odstotka, realno za 6,3. Odprave plačnih nesorazmerij pri njih ni bilo, nasprotno, pri višjih pokojninah so bili izraziti rezi, kar je v nasprotju z več člani ustave RS. Podobni rezi in z njimi povezane težave so pri socialnih transferjih, revščina se širi na vse večji sloj državljanov. Nad sto tisoč državljanov je uradno brez službe, neuradno jih je 150.000, mladi ne dobijo zaposlitev. Ena milijarda bi rešila veliki del vseh teh problemov.

Železnica je zastarela, drugi tir iz Kopra je nujen. Ceste so zanemarjene, mostovi nevarni, električni vodi potrgani – čakalne dobe za popravila vseh vrst se daljšajo. Podjetja ne dobivajo v rokih dovoljenja za gradnjo, umestitve v prostor, evropska sredstva – čakalne dobe se daljšajo. Ni denarja za malice ter prevoze dijakov in študentov. Ena milijarda bi rešila del teh problemov. Če povzamemo – nujno potrebujemo štiri milijarde na leto. Poleg tega še eno milijardo na leto za plačilo obresti na 28 milijard javnega dolga in dodatne pol milijarde za pokrivanje proračunskega primanjkljaja, skupaj 5,5 milijard evrov ali 16 odstotkov bruto domačega proizvoda. Kdo bo ta dodatna sredstva ustvaril, saj se dnevno zapirajo podjetja? Domači kapital je uničen (država in cerkev sta oropali vlagatelje, **male delničarje** in lastnike podrejenih obveznic), vzajemni skladi so pobegnili v tujino, kjer odpirajo nova delovna mesta. Zato nujno potrebujemo tuji kapital – dobili naj bi ga s ceneno razprodajo državne srebrnine ter z znižanjem pravic in plač zaposlenih, najprej na nivo Čehov, potem Slovakov, Kitajcev itd. Za vratom imamo evropsko komisijo z njenimi lobiji. Joj, kje bom jemal, da bom tebi dajal?

Peter Glavič,
Ruše